

Skattedirektoratet

Saksbehandler
Mirelle Wernng

Deres dato
24 6 2003

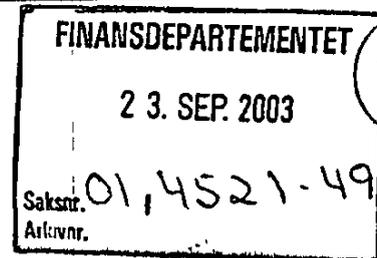
Vår dato
15 september 2003

Telefon

Deres referanse
01/4521 SL RSL/rla

Vår referanse
2003/03488 fp mbw 008 0

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

HØRING – ENDRINGER I REGLENE OM OFFENTLIGGJØRING AV SKATTELISTER

Vi viser til Finansdepartementets brev av 24. juni 2003 med vedlegg vedrørende ovennevnte

Offentlig utlegging av skattelister har lang tradisjon i Norge. Ordningen fungerer som en samfunnskontroll og er et naturlig ledd i vårt demokrati. Skattelistene ligger til gjennomsyn på likningskontoret i tre uker etter at ligningen er lagt ut. For å legge til rette for media og redusere pågangen på likningskontorene har media siden 1991 hatt tilgang til elektroniske skattelister. Dette har imidlertid de siste årene ført til at enkelte aviser har lagt skattelisteoopplysninger på Internett med tilgang hele året. Utlegging av listene på Internett har skapt nye problemstillinger særlig knyttet til personvern. I det siste er skattelisteoopplysninger i økende grad benyttet i markedsføring av varer og tjenester, og det er også eksempler på at slike opplysninger er hentet fra Internett og brukt til kriminelle formål.

Skattedirektoratet har merket seg pkt 5.2.1 i høringsnotatet om at opplysninger om skattyters fulle adresse, fødselsdato og skatteklasse ikke lenger skal fremgå av skattelistene (med unntak av lister som konsesjonspliktige virksomheter skal bruke). Vi understreker betydningen av en slik endring da dette bl.a. kan redusere risikoen for produksjon av falsk identifikasjon.

I pkt 5.2.2 om personer med sperret adresse anfører departementet at direktoratet har "i forståelse med departementet – unntatt også navnet på slike skattytere fra listene de senere år". Av endringsutkastet til ligningsloven § 8-8 nr 2 fremgår at "Skattelisten ikke skal inneholde opplysninger om personer med adresse som er sperret i henhold til bestemmelse gitt i eller i medhold av lov om folkeregistrering av 16 januar 1970 nr 1". Vi forstår ordlyden slik at den både gjelder skattelister som legges fysisk ut på likningskontoret og skattelister som massedistribueres. For ordens skyld vil vi her presisere at Skattedirektoratet pr dags dato bare har fjernet slike skattytere fra de skattelistene som massedistribueres. Skattytere med sperret adresse er følgelig tatt inn (uten adresse) i de skattelistene som legges fysisk ut på likningskontorene. Forslaget i høringsnotatet, som vi fullt ut støtter, går følgelig lenger enn en lovfesting av dagens praksis.

Finansdepartementet foreslår i pkt 5.3.2 at ordningen med vårutlegget oppheves, slik at skattelistene bare legges ut om høsten, ett utlegg for forskuddspliktige og ett for

Postadresse
Postboks 6300, Etterstad
0603 Oslo
skattedirektoratet@skatteetaten.no

Kontoradresse
Fredrik Selmersvei 4
Org nr 974761076

Sentralbord
22 07 70 00
Telefaks
22 07 71 08

etterskuddspliktige Forslaget vil føre til økt kvalitet på skattelstene, bl a fordi skattelstene vil få med endringer i likningen fra vårutlegget

For ordens skyld viser vi til Finansdepartementets høringsnotat om ny årssyklus for likning av næringsdrivende av 26 februar 2003 hvor det er foreslått å beholde utleggsordningen. Imidlertid med den forskjell fra nåværende ordning at det bare skal være ett felles utlegg for forskudds- og etterskuddspliktige

Vi er enig i de foreslåtte begrensninger vedrørende mulighet for massespørring som følger av pkt 5 3 3 i forbindelse med forslag om publisering av skattelstene på Internett Dette gjelder også at utleggsperioden er foreslått å være sammenfallende med det fysiske utlegget på likningskontorene

Selv om en ved innføring av en internettløsning som skissert i høringen, ikke kan sikre seg hundre prosent mot misbruk, mener vi at de foreslåtte begrensninger i muligheter for massespørring i tilstrekkelig grad må kunne anses for å tilfredsstille de krav til sikkerhet som stilles til en slik løsning

Det gjøres oppmerksom på at Skattedirektoratet har tatt i bruk enkelttegn fra fremmede alfabeter (for eksempel tysk u og svensk ø) som kan medføre problemer ved søk på eksakt navn, da disse tegnene blir representert forskjellig fra system til system Dette kan løses ved å konvertere tegnene til norske tegn

En såkalt ekstern løsning for publisering av skattelstene på Internett forutsetter at skatteetaten innfører et ressurskrevende kontrollsystem Vi har verken kapasitet til forhåndskontroll av alle som ønsker å legge skattelsteopplysninger ut på Internett, eller etterkontroller for å sikre oss mot at det skjer misbruk av ordningen Skattedirektoratet er således enig med Finansdepartementet at en internettpublisering i skatteetatens regi, såkalt intern løsning, best ivaretar etatens kontrollbehov. M h t løsningens kostnadmessige side viser vi til at det, som tidligere opplyst, er vanskelig å fastslå eksakte kostnader i forbindelse med gjennomføring av den interne internettløsningen

I høringsnotatets pkt 5 4 3 foreslås det at pressen ikke gis tilgang til massedistribuerte skattelstene *"Etter departementets oppfatning er muligheten for søk på skatteetatens hjemmesider tilstrekkelig for at pressen skal kunne bidra til å realisere de kontrollformål som begrunner ordningen Utenom utleggsperioden på tre uker må også pressen henvende seg til ligningsmyndighetene for å få skattelsteopplysninger om enkelte skattytere"* Årsaken til at pressen tidligere fikk tilgang til massedistribuerte opplysninger, var for å spare skatteetaten for ekstraarbeid Allerede på åttitallet var etterspørselen etter slike opplysninger stor, og interessen har økt siden den gang Den foreslåtte begrensning vil således få store praktiske konsekvenser for skatteetaten både under og etter utleggsperioden Hensikten med offentliggjøring av skattelstene er at det foretas kontroll av likningsforvaltningen. Pressen har en viktig rolle i denne sammenheng Både av hensyn til pressen og til skatteetatens

arbeidsbyrde mener Skattedirektoratet at den beste løsningen er at pressen får anledning til å kjøpe massedistribuerte skattelister på lik linje med bedrifter som har konsesjon fra Datatilsynet. De bør få tilgang til skattelisteopplysninger hele året, men ikke til lister som inneholder personnummer. Vi foreslår at pressen i stedet (som i dag) gis tilgang til opplysninger om fødselsdato.

Vi støtter forslaget i pkt 5.4.4 om at adresserings- og markedsføringsbedrifter ikke lenger skal ha tilgang til skattelisteopplysninger. En slik endring vil føre til et press på folkeregistermyndighetene. Vi ber om at det vurderes en samordning av folkeregisterregelverket og ligningsloven, slik at personvern hensyn m.h.t registerkvalitet kan bli ivare tatt. Det vises til at departementet for tiden har til vurdering ulike endringsforslag til § 13 i lov om folkeregistrering.

Bruk av begrepene "forskuddspliktig" og "etterskuddspliktig" i utkast til ligningsloven § 8-8 er lite heldige fordi de forutsetter kjennskap til reglene om skattetrekk. I utkastet brukes begrepene "selskap og lignende", "personer", "personlig skattyter", "forskuddspliktig" og "etterskuddspliktig". I Finansdepartementets høringsnotat av 8. juli 2003 om ny innkrevingslov foreslår departementet at begrepet "etterskuddspliktig skattyter" erstattes med "upersonlig skattyter". Dette begrunnes med at ligningsloven og skatteloven bruker begrepene "personlig og upersonlige skattytere". Vi foreslår på denne bakgrunn at begrepene "personlig og upersonlig skattyter" også benyttes i ligningsloven § 8-8, samt at "skattyter" brukes som en fellesbetegnelse for regler som gjelder begge typer skattytere.

For øvrig har vi følgende kommentarer til utkast til ny ligningsloven § 8-8.

Til nr 1

Innføres det ny årssyklus for ligning av næringsdrivende bør første punktum omformuleres. I ny årssyklus vil ligningen av næringsdrivende foregå over tolv måneder, fra innlevering 31. mai og frem til 31. mai neste år. Ligningsarbeidet vil foregå i to trinn. I trinn en som går fra 1. juni til ca. 1. oktober vil det foretas grunnleggende kontroller. Resultatet av disse utgjør grunnlaget for skatteoppgjøret. I trinn to som vil gå fra ca. 1. oktober og til 31. mai året etter, foretas det et grundigere lignings- og kontrollarbeid. Skattelisten vil således bli produsert på bakgrunn av resultatet som foreligger når trinn en er avsluttet. Vi foreslår på denne bakgrunn følgende ordlyd: "Det skal utarbeides en skatteliste for hver kommune over alle som det er foretatt ligningsfastsettelse for".

Til nr 2, første avsnitt

Det fremgår at skattelisten bl.a. skal inneholde opplysninger om "skatter og avgifter". Dette begrepet er uklart. Pr. i dag vises sum utlignet skatt og avgift (avgift=trygdeavgift for personlige skattytere og forsinkelsesavgift for alle) etter alle skattefradrag, unntatt fradrag for godtgjørelse etter skatteloven § 10-2. Etter vår oppfatning bør det angis i loven så fullstendig som mulig hvilke beløp som skal offentliggjøres. Eventuelt kan dette reguleres i en forskrift, slik at det blir enklere foreta endringer ved innføring av nye

skattearter/skattefradrag. Vi foreslår at "skatter og avgifter" erstattes med "sum utlignet skatt og avgift, etter fradrag for skattefradrag unntatt fradrag for godtgjørelse etter skatteloven § 10-2"

I utkastet brukes begrepet "*for selskap og lignende annet identitetsnummer*" Vi foreslår at dette erstattes med "*for upersonlig skattyter organisasjonsnummer*" da det ikke er angitt annet identitetsnummer tidligere i denne setningen.

Aksjeselskaper og såkalt likestilte selskaper betaler ikke formuesskatt. Det er ofte stilt spørsmål om hvorfor ikke formue fremgår av skattelistene, når selskapene har plikt til å oppgi formuen i selvangivelsen. Årsaken er at denne bestemmelsen har vært tolket slik at med fastsatt nettoformue menes skattepliktig nettoformue. Vi foreslår at det fremgår klart av loven at det er den skattepliktige nettoformue og nettoinntekt som skal være offentlig.

Til nr. 3

Vi foreslår at siste avsnitt i utkastet flyttes til første avsnitt, slik at det ikke virker som om dette kun relaterer seg til sentralskattekontorene.

I fjerde avsnitt, første pkt foreslår vi at "ham" erstattes med "skattyter selv" Dette dekker bedre både personlige og upersonlige skattytere. Det bør også vurderes om det bør reguleres nærmere om hvem som skal anses som "skattyter selv" i et selskap/sammenslutning.

Avslutningsvis vil vi gjøre oppmerksom på at lovendringer som får konsekvenser for etatens systemer, må være klarlagt innen 1. oktober året forut for det år endringen trer ikraft, slik at den kan hensynstas i løsningsbeskrivelsen det aktuelle år

Vennlig hilsen

Bjarne Hope
Skattedirektør

Svein R. Kristensen